

Otázky k tématu 2 – četnosti, rozložení

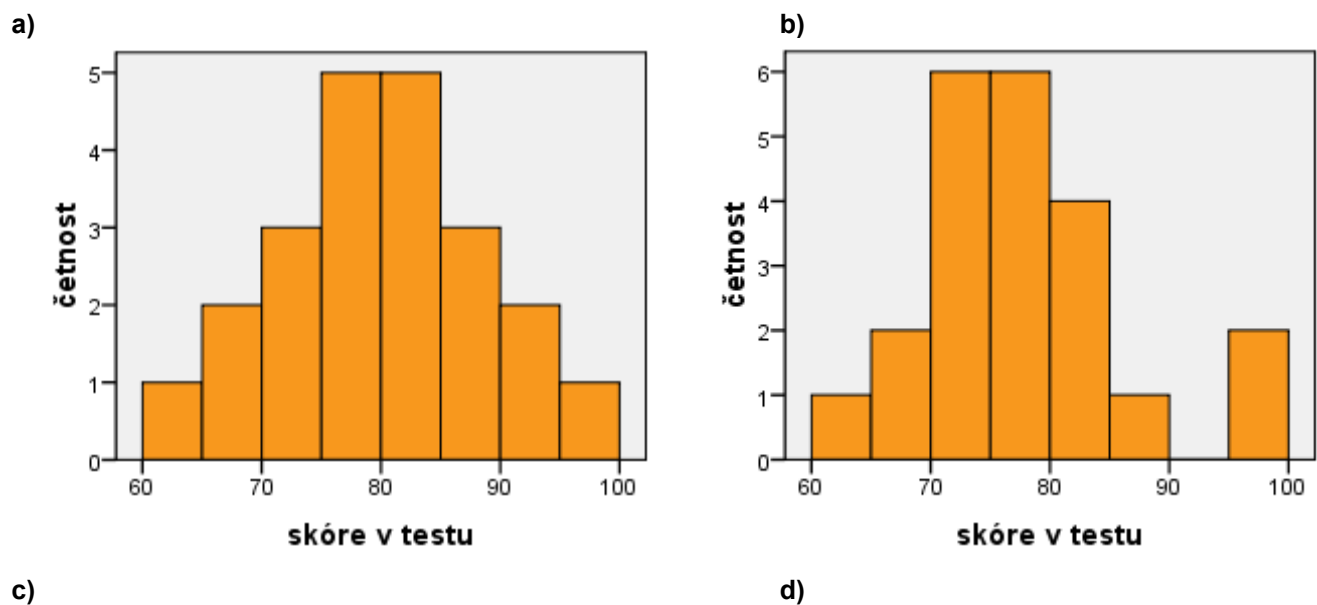
- Pokud je proměnná nominální (např. etnicita), preferovanou grafickou podobou tabulky četností je
 - sloupcový diagram
 - histogram
 - Která z následujících rozložení jsou pravděpodobně negativně zešíkmená?
 - rodinný příjem v Kč za měsíc
 - věk při promoci na VŠ
 - počet obyvatel měst v ČR
 - skóry za lehký test
 - Histogram
 - je podobný čárovému grafu
 - obsahuje normální křivku
 - je grafickou podobou tabulky četností
 - znázorňuje vztah mezi dvěma proměnnými
 - Představte si, že určitý test z matematiky absolvuje 50 lidí – 25 matematiků a 25 lidí, kterým matematika nejde. Jaké rozložení nejspíše získáme?
 - unimodální
 - bimodální
 - normální
 - zešíkmené
 - Rozložení následujících skóru je...
1, 10, 6, 8, 7, 5, 5, 4, 9, 2, 9, 8, 6, 7, 8, 3, 4, 3, 5, 5, 7, 6, 4, 6, 6, 7
 - unimodální a přibližně normální
 - bimodální a negativně zešíkmené
 - normální a pozitivně zešíkmené
 - normální a negativně zešíkmené
 - Jak nazýváme symetrické rozložení, v němž mají všechny hodnoty přibližně stejnou absolutní četnost?
 - Níže jsou uvedena data – výsledné skóry z jedné písemky. Vytvořte tabulku četností včetně kumulativních
 - tabulku prostých četností jednotlivých hodnot
 - tabulku intervalových četností při šířce intervalu 10
- 40 98 63 90 70 60 45 43 78
67 56 54 78 87 43 90 81 81
77 80 79 80 81 66 75 88 84
49 63 78 79 80 92 89 84 77
- Zkonstruuje histogram ke každé tabulce četností vytvořené v úkolu 7.
 - Čím se liší sloupcový graf od histogramu?
 - Základní škola v Horních Kotěhůrkách se rozhodla zhodnotit kvalitu své výuky, a tak nechala všechny žáky otestovat ze čtyřech předmětů. V každém testu bylo možno získat 0 až 100 bodů, čím více, tím lepší výsledek. Bodové zisky žáků ze VII.B jsou shrnuty v tabulce.

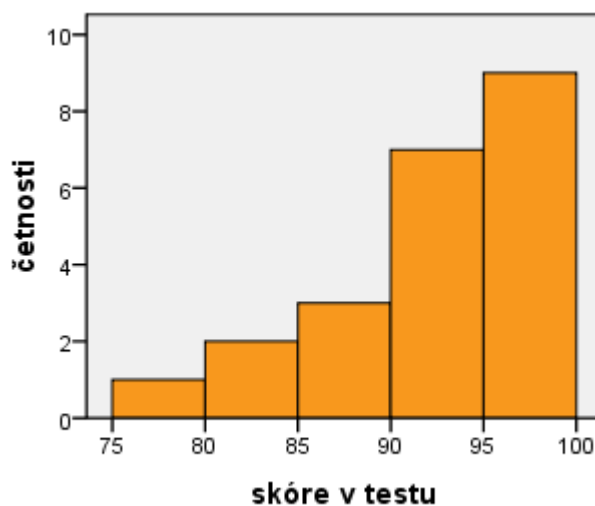
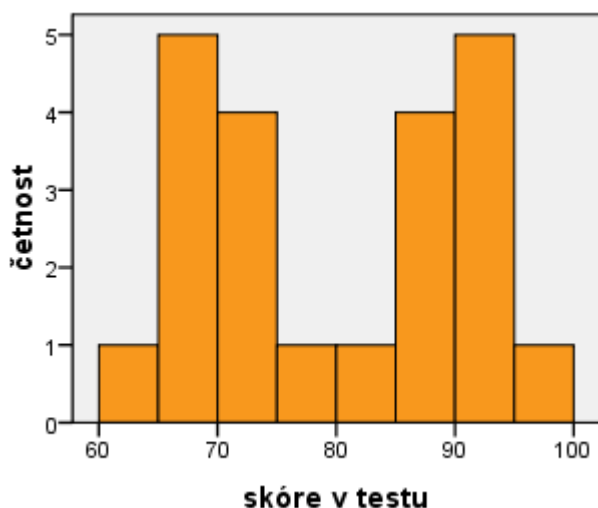
id žáka	matematika	český jazyk	anglický jazyk	tělesná výchova
1	92	94	92	83
2	77	98	97	74
3	86	89	67	68
4	70	96	89	79
5	81	91	73	96
6	68	99	76	80
7	77	94	66	87

8	61	83	91	66
9	71	90	94	72
10	82	97	86	77
11	86	95	74	70
12	79	99	81	76
13	65	82	66	73
14	80	97	62	62
15	90	77	69	98
16	81	89	88	81
17	97	93	71	79
18	76	99	90	71
19	75	90	85	78
20	84	95	69	74
21	72	92	73	80
22	89	88	91	79

10.1 Vytvořte tabulku četností včetně kumulativních pro skóre z tělesné výchovy. Dále vytvořte tabulku intervalových četností při šířce intervalu 5.

10.2 Zde jsou histogramy jednotlivých předmětů. Který histogram patří ke kterému předmětu?

10.3 Který z histogramů je nejpodobnější normálnímu rozdělení?

10.4 Který z histogramů **neodpovídá** unimodálnímu rozdělení? A která z následujících příčin to pravděpodobně způsobila?

- Test z daného předmětu byl velmi snadný.
- Pár žáků se navzájem doučuje a jsou v daném předmětu zdatnější.
- Žáci jsou v daném předmětu rozděleni na dvě skupiny, začátečníky a pokročilé.
- Předpoklady pro daný předmět jsou v populaci přibližně normálně rozděleny, žáci jen reprezentují populaci.

10.5 Rozdělení skóre z českého jazyka (histogram d) je zešikmené. Které z následujících tvrzení o něm je správně?

- Je zešikmené zprava, neboli jde o kladné zešikmení.
- Je zešikmené zprava, neboli jde o záporné zešikmení.
- Je zešikmené zleva, neboli jde o kladné zešikmení.
- Je zešikmené zleva, neboli jde o záporné zešikmení.

10.6 Efekt, který to zapříčinil, se nazývá:

- Efekt podlahy.
- Gaussův efekt.
- Efekt stropu.
- Efekt taháku.

10.7 Jako outliera bychom nejspíše nazvali:

- Hodnotu, které nikdo nedosáhl.
- Žáka, který měl v daném testu nejnižší skóre.
- Oblast mezi dvěma mody (vrcholy).
- Skóre, který je daleko od většiny ostatních skóre.

10.8 Ve kterém z předmětů lze najít outliery?

- Ve všech předmětech.
- V tělesné výchově.
- V anglickém jazyce.
- Ve všech kromě českého jazyka.

10.9 Učitel z matematiky se rozhodl testu využít a žáky oznámkoval:

- 100 – 91 ... známka 1
- 90 – 81 ... 2
- 80 – 71 ... 3
- 70 – 61 ... 4
- a zbytek za 5.

Pokud by si napsal tabulku četností známek a chtěl ji lépe znázornit, jako její grafickou podobu by pravděpodobně zvolil:

- a) boxplot
- b) sloupcový diagram
- c) histogram
- d) koláčový diagram

11. Paní Votýpková provozuje v Horních Kotěhůrkách obchod se smíšeným zbožím. Vzhledem k tomu, že zákazníků chodí málo, má hodně času, a tak si aspoň začala zapisovat, kdo kdy přišel. Každý den má otevřeno 6 hodin a průměrně přijde každý den 12 zákazníků v náhodných časech.

11.1 Kdybychom u ní v obchodě dělali měsíc pozorování tím způsobem, že bychom si vzali vzorek 50 náhodně vybraných hodin z celkové otvírací doby a zaznamenávali počet zákazníků za každou sledovanou hodinu, pak by rozdělení proměnné „zákazníků za hodinu“ mělo přibližně tvar:

- a) Poissonova rozdělení
- b) Gaussova rozdělení
- c) chí-kvadrátu
- d) normálního rozdělení

11.2 Jaká bude hodnota λ tohoto rozdělení?

11.3 Pokud bychom namísto toho uvažovali rozdělení počtu zákazníků za celý den, dalo by se dost přesně nahradit:

- a) chí-kvadrátem
- b) normálním rozdělením
- c) bimodálním rozdělením
- d) uniformním rozdělením

12. Karel je velmi náruživým hazardním hráčem a v kostkách již prohrál značnou část svého majetku. Aby mohl hrát sofistikovaněji, rozhodl se si něco o pravděpodobnostech při hře v kostky zjistit. Po celou dobu budeme uvažovat klasické hrací kostky s šesti čísly, přitom pravděpodobnosti hodů jednotlivých čísel jsou stejné.

12.1 Jaké je rozdělení výsledku jednoho hodu hrací kostkou?

- a) diskrétní uniformní
- b) leptokurtické
- c) spojitě normální
- d) poissonovo

12.2 V následujícím pokusu si Karel pokaždé hodí 6 kostkami a hozená čísla sečte. Jakému rozdělení bude nejvíce podobné rozdělení tohoto součtu?

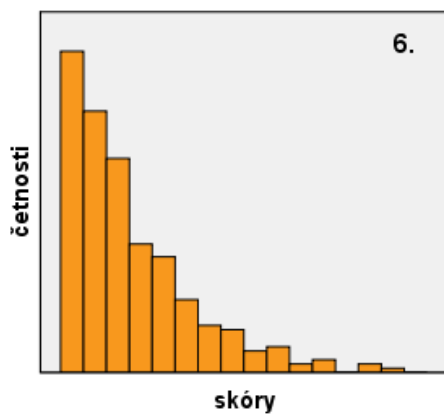
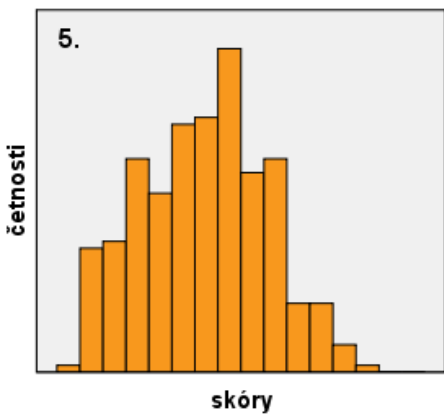
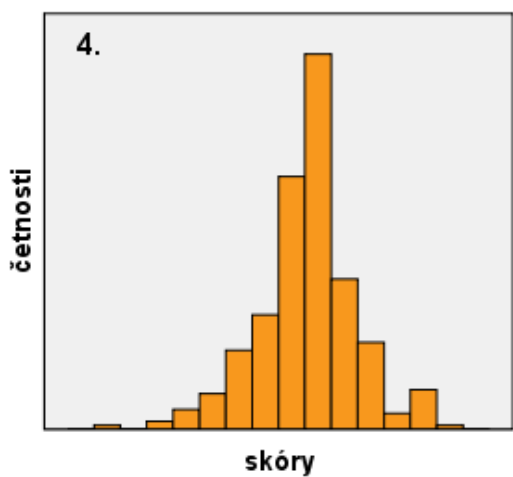
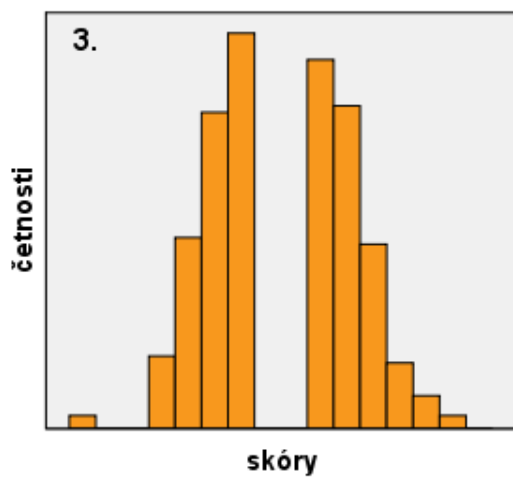
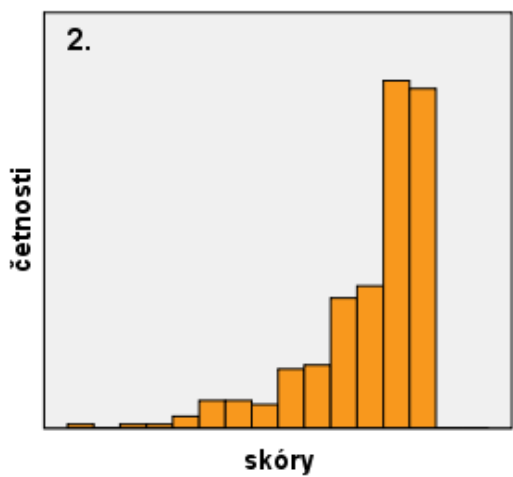
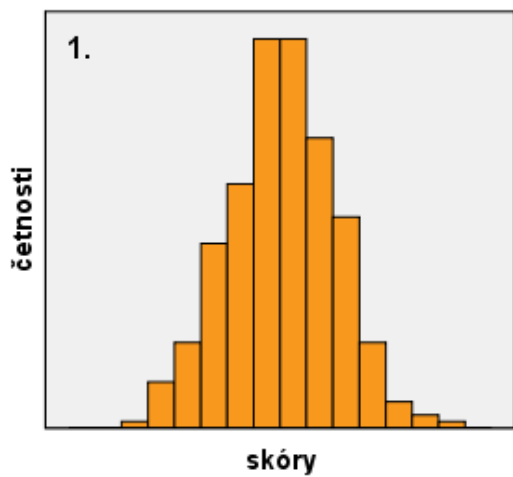
- a) spojitě uniformní
- b) poissonovo
- c) zešíkmené zprava
- d) normální

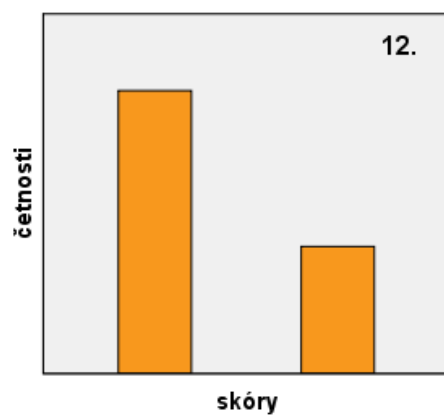
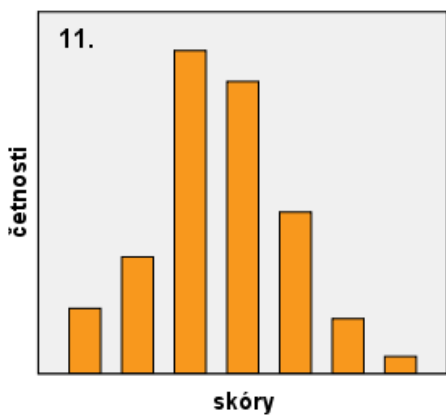
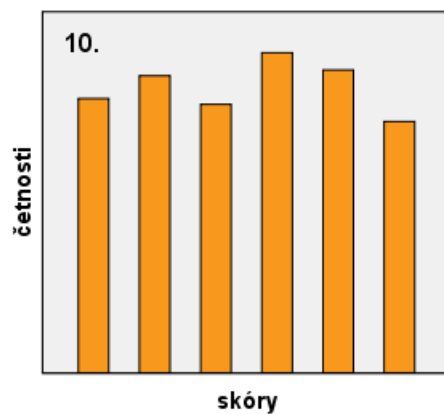
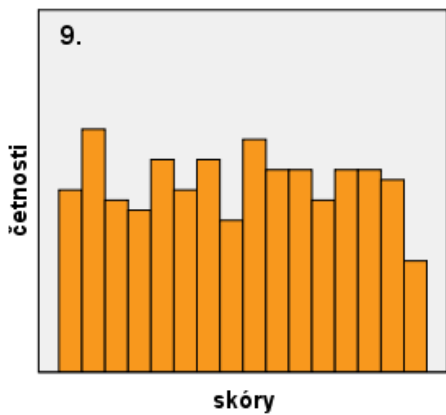
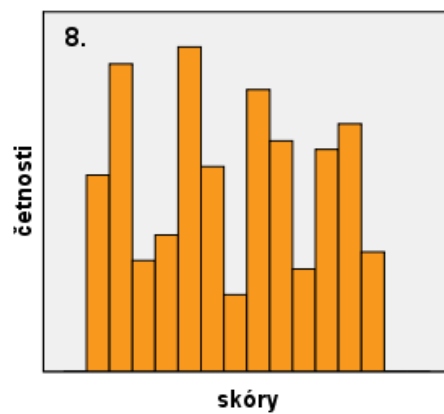
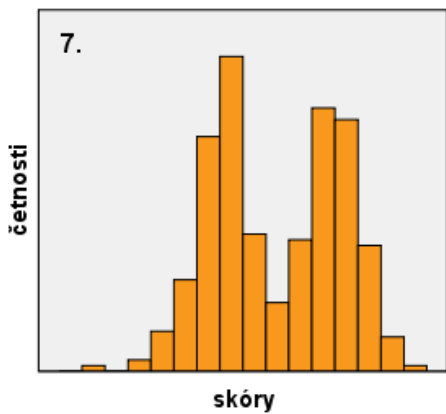
13. Pokud bych se ptal náhodných kolemjdoucích, jaký je můj věk, jaké by bylo rozdělení asi jejich odhadů?

- a) uniformní
- b) bimodální
- c) normální
- d) poissonovo

14. Následující histogramy, popřípadě sloupcové grafy, znázorňují různá rozložení. Každé z nich je možné popsat některými vlastnostmi z následujícího výběru, zpravidla několika z nich. Přiřadte tedy ke každému grafu patřičné vlastnosti (jednu vlastnost je možno přiřadit k více grafům):

unimodální	bimodální	multimodální	
zešíkmené zprava	zešíkmené zleva	pozitivně zešíkmené	negativně zešíkmené
uniformní	normální	platykurtické	leptokurtické
alternativní	binomické		
spojité	diskrétní		

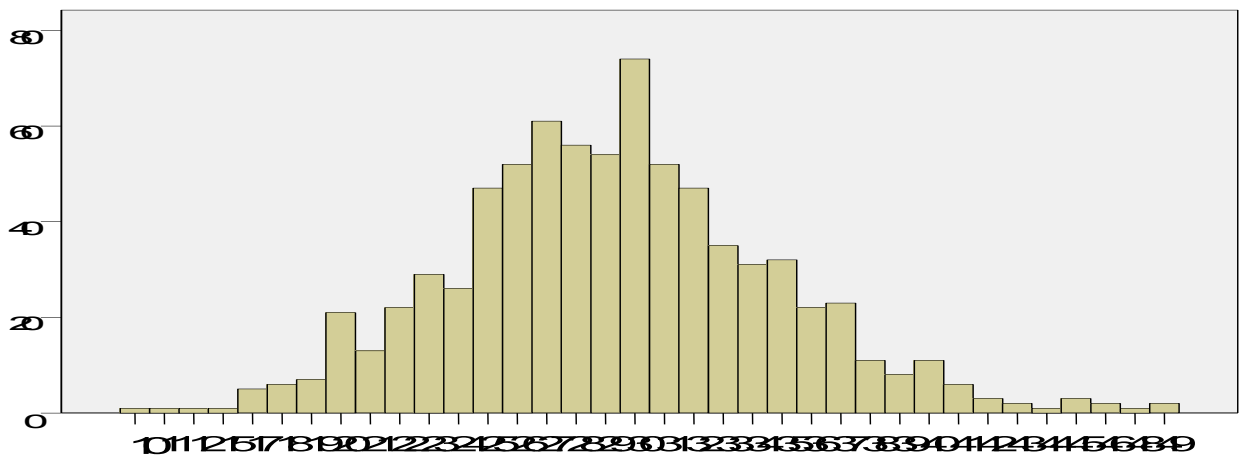

15. Následujících pět řád skóre představuje výsledky v různých testech. Graficky je znázorněte a popište tvar jejich rozložení:

- 10; 6; 8; 7; 5; 5; 4; 9; 2; 9; 8; 6; 7; 8
- 2; 9; 5; 1; 2; 4; 2; 6; 7; 2; 8; 5; 3; 4; 7; 2; 3; 5; 4; 3; 6; 3
- 10,0; 9,7; 9,0; 8,9; 8,7; 7,8; 7,5; 7,2; 6,9; 6,6; 6,0; 5,1; 4,8; 4,3; 3,0
- 12; 12; 16; 19; 21; 23; 26; 36; 51; 56; 57; 60; 63; 68; 69; 71; 75; 75

16. Pozorně si prohlédněte graf či diagram na následujícím obrázku. Jak se jmenuje? Podle čeho tak soudíte?

17. Ve statistickém programu své volby vytvořte tabulku četností a histogram následujících dat (řekněme opět, že jde o výsledné skóry z písemky). Zkuste si pohrát s různou šířkou intervalu v histogramu.

15	12	13	14	10	15	30	12	17	15	15	30
16	17	28	19	22	25	10	19	32	11	22	32
14	43	32	20	25	29	19	18	29	10	18	39
30	35	19	29	47	25	25	45	16	75	60	25
74	55	18	70	50	20	40	50	45	60	40	62
62	89	61	72	90	65	85	80	60	45	22	49
35	18	49	25	30	59	50	78	35	60	75	39
60	70	25	53	74	74	43	74	72	70	90	75
75	99	77	75	89	60	67	80	80	64	77	82
68	85	80	63	82	75	48	34	16	17	22	25

18. V rámci dotazníkového šetření jsme nasbírali mj. šest následujících dotazníků - od tří mužů a od tří žen. Pokud to potřebujete vědět, vezte, že cílem výzkumu je podívat se na genderové rozdíly v používání přístrojů. Jakou grafickou podobu tabulky četností byste použili pro prezentaci těchto dat? Načrtněte ji prosím.

<p>muž č. 2</p> <p>Jaká zařízení denně používáte?</p> ☒ auto ☐ televizi ☒ digestoř	<p>žena č. 3</p> <p>Jaká zařízení denně používáte?</p> ☒ auto ☒ televizi ☐ digestoř	<p>muž č. 3</p> <p>Jaká zařízení denně používáte?</p> ☐ auto ☒ televizi ☐ digestoř <i>co to je kurča ten digestoř?</i>
<p>muž č. 1</p> <p>Jaká zařízení denně používáte?</p> ☒ auto ☒ televizi ☐ digestoř	<p>žena č. 1</p> <p>Jaká zařízení denně používáte?</p> ☐ auto ☒ televizi ☒ digestoř	<p>žena č. 2</p> <p>Jaká zařízení denně používáte?</p> ☒ auto ☒ televizi ☒ digestoř

19. Následující úlohy se týkají datového souboru „datička.xls“ (též datička.sav).¹

19.1 Jaké je rozložení proměnné věk [vekr] v Datíčcích? (Daticka.xls) Čím by to mohlo být?

¹ Jde o cca 10 let stará, avšak reálná data z výzkumu Long2. Když v nich spočítáte něco zajímavého, rád o tom uslyším. Více viz Macek, P., Mareš, J., Ježek, S., Valášková, M. Současný výzkum adolescentů: východiska, soubor, metody. In V. Smékal, P. Macek (Eds.), Utváření a vývoj osobnosti. Psychologické, sociální a pedagogické aspekty. Brno: Barrister & Principal, 2002. s. 129-146. ISBN 80-85947-83-8.

19.2 Ve mladší kohortě má více dětí jedničku z matematiky než jedničku z češtiny. Platí to i pro starší kohortu?

19.3 Jaké rozložení mají známky z matematiky i z češtiny v mladší kohortě? Liší se to nějak od starší kohorty? Jaké zobrazení jste k odpovědi použili?

19.4 Na jaké škále zde měříme proměnnou očekávané vzdělání? N O I P

19.5 V Datíčcích jsou 3 dichotomické proměnné, které to jsou?

19.6 Jaký tvar mají rozložení četností vřelostí rodičů? Jak by se dalo popsat běžnými slovy?

19.7 Pohrejte si s histogramem proměnné Individualismus v mladší kohortě. Vyzkoušejte různé počty (šíře) intervalů a kladte si otázku, zda byste rozložení proměnné individualismus považovali za normální. Pak si zkuste totéž s proměnnou neg2 a depresivita ve starší kohortě.

20. Jaký typ rozložení mají obvykle řídké události?

21. Co je to percentil?

22. Je-li rozložení symetrické, obvykle se modus výrazně od průměru neliší. Za jaké podmínky to neplatí?

23. Liší-li se podstatně rozložení proměnné od normálního rozložení, klesá výpovědní hodnota popisných statistik, které nejsou ...

24. Badatel pracuje s proměnnou „počet předmětů za celé studium, u nichž student musel opakovat zkoušku“. Tuto proměnnou prezentuje následující tabulkou s popisnými statistikami:

proměnná	N	rozpětí	M	SD
pocet_opak_predm	897	20	2,1	2,5

Rozložení proměnné je patrně

- a) normální
- b) pozitivně zešikmené
- c) bimodální
- d) uniformní
- e) negativně zešikmené

25. Pro následující data proměnné „věk“ vytvořte diagram stonek a list (stem-and-leaf) a popište jejich rozložení.
10,2; 10,0; 9,7; 9,0; 8,9; 8,7; 7,8; 7,5; 7,2; 6,9; 6,9; 6,6; 6,1; 6,0; 5,6; 5,1; 4,8; 3,9; 3,1